

Özet: Disiplin kurallarının yönetmelik ile düzenlenmesi hk.

T.C.

DANIŞTAY

Sekizinci Daire

Esas No :1989/870

Karar No :1990/1253

Davacı : Alper Cücenoglu

Vekili : Av. Erdoğan Tuncer, Yeni Levent 1. Blok Kat:6/23
İSTANBUL

Davalı : Türk Dişhekimleri Birliği

Vekili : Av. Tezcan Çakır, Meşrutiyet Cad. 3/15-ANKARA

Davanın Özeti : İstanbul Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulunun 26.4.1989 günlü 07-2/372-89 sayılı yazısı ile reklam yaptığı gerekçesiyle davacıya para cezası verilmesine ilişkin işlemin dayanağı olan Türk Dişhekimleri Birliği Disiplin Kurulları Yönetmeliğinin iptali istemidir.

Savunmanın Özeti : Birliğin kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluğu olduğu, mesleki kuruluşların yönetmeliklerinin Resmi Gazetede yayınlanma zorunluluğu bulunmadığı Birlik Yasasının yönetmelikle düzenlenecek konuları belirlediği, cezayı gerektiren davranışların yönetmelikle düzenlenmesinin Anayasaya aykırı olmadığı, yasal dayanağı bulunmayan davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hakimi: Celalettin Yüksel

Danıştay Savcısı Orhan Dikbaş'ın Düşüncesi: Davacı, İstanbul Dişhekimleri Odası, Disiplin Kurulunun 63 sayılı kararıyla, kendisinden para cezası alınmasının dayanağı olan. Dişhekimleri Birliği Disiplin Kurulları Yönetmeliğinin iptali istenmektedir.

Dişhekimleri Odasına kayıtlı, bulunan davacı, diş ağartma konusundaki çalışmalarının kamuoyunda ilgi çekmesi nedeniyle basında röportaj ve basın mensuplarınca yapılan incelemelerinin reklâm olduğu gerekçesiyle söz konusu yönetmeliğin 6.maddesine dayanılarak asgari ücretin 10 katı para cezasıyla cezalandırılmıştır.

Davacı, Tıbbi Deontoloji Tüzüğünde böyle bir cezanın belirtilmediğini ve Disiplin Yönetmeliği hükmüne göre ceza verildiğinden yönetmeliğin sakat bulunduğunu iddia etmektedir. Kanun ve tüzükler genel ilkeleri ve hükümleri belirtilip, detay durumlar yönetmeliklere bırakılır. Esasen davacı da bu durumu kabul etmektedir. Tüzüğün 8.maddesine göre; tabiplik ve diş tabipliği mesleklerine ve tedavi müesseselerine, ticari bir veçhi verilemez. Tabip ve diş tabibi, yapacağı yayınlarda, tababet mesleğinin şerefini üstün tutmağa mecbur olup, her ne suretle olursa olsun yayınlarda kendi reklamını yapamaz.

Keza, Disiplin Yönetmeliğinin Resmi Gazete'de yayınlanmadığından, hukuken yok sayılması gerektiği iddia edilmekte ise de, 3011 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanacak yönetmelikler hakkında Kanun, Başbakanlık Bakanlıklar ve Kamu tüzel kişilerle ilgili yönetmeliklerin yayınlanması icap etmektedir. Davacının da kabul ettiği gibi söz konusu oda, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur. Kaldı ki, dosyadan bu yönetmelik konusunda, Sağlık Bakanlığının görüşünün alındığı anlaşılmaktadır.

Yine, 3224 sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Yasasının 44.maddesinde disiplin cezaları düzenlenmiştir. Maddenin son fıkrasına göre de disiplin cezalarını gerektiren fiiller ve bu fiillere uygulanacak disiplin cezaları ve disiplinle ilgili diğer işlerin birlikçe düzenlenecek bir yönetmelikle gösterileceği açıkça belirtilmiştir.

Bu durumu, davacı kanunun Anayasaya aykırı bulunmaktaysa da, bu konudaki iddialar da ciddi görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle yönetmelikte hukuka bir aykırılık görülmediğinden, davanın reddinin uygun olacağı düşünölmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince duruşma için belirlenen 5.11.1990 gününde davacı vekili Av. Erdoğan Tuncer'in geldiği, yapılan bildirim karşın oda vekilinin gelmediği anlaşıldığından, davacının savunması dinlendikten ve Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan sonra işin gereği görüşüldü:

3224 sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Yasasının 44. maddesinin Anayasaya aykırı olduğu yolundaki davacı sav'ı ciddi bulunmadığından işin esasına geçildi.

Dava, Dişhekimi olan davacıya reklâm yaptığı gerekçesiyle verilen disiplin cezasının dayanağı olan Disiplin Yönetmeliğinin iptali isteği ile açılmıştır.

Anayasamızın 135.maddesinde belli bir mesleğe bağlı kişilerin ortak gereksinimlerinin karşılanması, mesleki çalışmaların kolaylaştırılması, mesleğin kamu yararına uygun gelişmesini meslektaşların birbiri ve halk ile ilişkilerini düzenlemek üzere kuracakları kuruluşların kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olduğu belirtilmiş, 124 maddesinde ise başbakanlık, Bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin kendi görev alanlarını ilgilendiren yasa ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak ve bunlara aykırı olmamak koşulu ile yönetmelik çıkarabilecekleri öngörülmüş, 3011 sayılı yasanın 1.maddesi ile de Resmi Gazetede yayımlanacak olan yönetmelikler, kurumlar ve konuları yönünden açıklanmıştır.

Dişhekimlerinin disiplin işlerini düzenleyen yönetmeliğin sadece üyeleri ilgilendirmesi nedeniyle kamuyu ilgilendiren bir yönü olmadığı gibi 3011 sayılı yasa ilkeleri karşısında Resmi Gazetede yayınlanma zorunluluğu da bulunmaktadır.

3224 sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Yasasının 44.maddesinde disiplin cezasının genel tanımı yapıldıktan sonra, disiplin cezaları sayılmış, disiplin cezasını gerektiren eylemlerle bunlara uygulanacak cezalar, kovuşturma yapılması yetkili organlar cezalara itiraz yolları ve diğer disiplin işlemlerinin birlikçe bir yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiş, dava konusu yönetmeliğin 6/1.maddesi ile de her türlü basın ve yayın organlarında reklâm amacına yönelik haksız rekabeti sağlayıcı, bilimsel içeriği olmayan yazıları yazmak, yazdıracak veya beyanda bulunmak para cezasını gerektiren davranışlar arasında sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, İstanbul Dişhekimleri Odasına kayıtlı olan davacının,Diş ağartma konusunda yaptığı çalışmaya ilişkin röportajın bir dergide yayımlanması nedeniyle mesleğine ticari bir yön verdiği ve reklam yaptığı öne sürülerek Türk Dişhekimleri Birliği Disiplin Kurumları Yönetmeliğinin 6/1. maddesi uyarınca para cezası ile cezalandırıldığı anlaşılmıştır.

6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Yasası uyarınca Tabip ve Diş Tabipleri deontoloji yönünden uymakla yükümlü oldukları ilkeleri belirleyen Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün 8.maddesinde; diş tabibinin her ne suretle olursa olsun yazılarında kendi reklâmını yapamayacağı belirtildiği halde dava konusu yönetmelikte reklâm amacına yönelik yazılar yazmak dışında, yazdırmak veya beyanda bulunmak (röportaj) durumları da disiplin suçu sayılmıştır.

Davacı tarafından yönetmeliğin bu kuralı ile tüzükte yer alan kuralın aşıldığı ve bu durumun 3224 sayılı yasaya aykırı olduğu öne sürülmekte ise de; Anılan Tüzüğü'nün 6023 sayılı Türk Tabipler Birliği Yasasına göre yayımlanmış olması, diş tabiplerinin daha sonra 3224 sayılı yasa ile kendi birliklerini kurmaları ve aynı yasanın 44 ve geçici 2. maddeleri uyarınca da disiplin işlerinin bir yönetmelikle düzenleneceğinin öngörülmüş olması karşısında, dayanağı 3224 sayılı yasa olan T.T.B. Disiplin Kurulları Yönetmeliğinde günün gereksinimlerine göre haksız rekabeti önleyici nitelikte, tüzükte yer alan kurallardan farklı kötü niyetli kullanımları önleyici kuralları içermesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle yasal dayanağı bulunmayan davanın reddine, 80.000 lira avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, diğer yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına 5.11.1990 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan

Metin

Güven

Üye

Fevzi

Tuzkaya

Üye

Semih Tekin

Telli

Üye

Rüştü

Altay

Üye

Güngör

Demirkan

ÖZET: Disiplin Yönetmeliği Resmi Gazetede yayımlanması gereken nitelikte bir yönetmeliktir.

T.C.

DANIŞTAY

İdari Dava Daireleri

Genel Kurulu

Esas No :1991/21

Karar No :1992/57

Temyiz Eden (Davacı) : Alper Cücenoglu

Vekili : Av. Erdoğan Tuncer Yenilevent 1.Blok K:6/23
İSTANBUL

Karşı Taraf (Davalı) : Türk Dişhekimleri Birliği

Vekili : Av. Tezcan Çakır Meşrutiyet Cad. 3/15 **ANKARA**

İstemin Özeti : Türk Dişhekimleri Birliği ve Odaların Disiplin Yönetmeliğinin iptali istemiyle açılan dava sonucunda Danıştay Sekizinci Dairesince verilen ve davanın reddine ilişkin bulunan 5.11.1990 günlü K:1989/890, K:1990/1253 sayılı kararı davacı temyiz etmekte ve kararın usul ve hukuka aykırı olduğu iddiasıyla bozulmasını istemektedir.

Savunmasının Özeti : Davacının temyiz istemine davalı cevap vermemiştir.

Danıştay Tetkik Hâkimi : Suna Türkoğlu

Danıştay Savcısı Orhan Dikbaş'ın Düşüncesi: Danıştay Sekizinci Dairesinin Esas No: 1989/870 sayılı esas dosyasında bulunan düşüncem uyarınca, davacının temyiz isteminin reddinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunca, davacının, temyiz aşamasında duruşma yapılmasına ilişkin yerinde görülmeyerek, gereği görüldü:

Dişhekimleri olan davacıya, İstanbul Dişhekimleri Odası Disiplin Kurulunun 18.4.1989 günlü 63 sayılı kararı ile verilen disiplin cezasının dayanağı olan Türk Dişhekimleri Birliği ve Odaları Disiplin Yönetmeliğinin iptali istemiyle açılan dava sonucunda Danıştay Sekizinci dairesince verilen ve davanın reddine ilişkin bulunan 5.11.1990 günlü K:1989/870, K:1990/1253 sayılı kararı davacı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

1982 Anayasasının Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile ilgili 135 inci maddenin birinci fıkrası “Kamu Kurumu niteliğindeki meslekkuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanları müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğu ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadıyla kanunla kurulan..... Kamu tüzel kişilikleridir.” hükmünü taşımaktadır.

Dişhekimleri Odaları ile Türk Dişhekimleri Birliğinin kurulmasına, teşkilat, faaliyet ve denetimlerine, organlarının seçimlerine ilişkin esas ve usulleri düzenleyen 3224 sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Kanununun 3 üncü maddesi Dişhekimleri Odaları 19 uncu maddesi de Türk Dişhekimleri Birliği tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olarak tanımlamaktadır.

1982 Anayasasının 124 üncü maddesinde, “Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.”

Hangi yönetmeliklerin Resmi Gazetede yayımlanacağı kanunda belirtilir hükmünü taşımaktadır.

Kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu ve Anayasa gereği kamu tüzel kişisi olan Türk Dişhekimleri Birliğinin 5.11.1988 günlü 2. Olağan Kongresinde kabul edilen Disiplin yönetmeliğinin Resmi Gazetede yayımlanmadan yürürlüğe konulduğu ve bu yönetmeliğe göre davacıya disiplin cezası verilmesi üzerine de, yönetmeliğin iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Resmi Gazetede yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında 3011 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde “Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin;

- a) İşbirliğine, yetki ve görev alanlarına ait hükümleri düzenleyen,
- b) Kamu personeline ait genel hükümleri kapsayan
- c) Kamuyu ilgilendiren,

Yönetmelikler Resmi Gazetede yayımlanır.” Hükmü yer almaktadır.

Bu durumda Anayasa ve 3011 sayılı Kanuna göre, yönetmeliklerin Resmi gazetede yayımlanması hususunda, yönetmeliği çıkararak kuruluş ile yönetmeliğin konusu ve niteliği yönünden bir ayırım getirildiği ve ancak Başbakanlık, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel kişilerince yönetmeliklerin resmi Gazete de yayımlanması gerektiği kuşkusuzdur.

3224 sayılı Kanunun 3 ve 19 uncu maddelerine göre, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve hastaları ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kurulan Dişhekimleri Odaları ile Türk Dişhekimleri Birliğinin Disiplin Yönetmeliğinin, konu ve nitelik olarak 3011 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (a) ve (c) bentleri kapsamında olduğu anlaşılmaktadır.

3224 sayılı Kanunun 3 ve 19 uncu maddelerinde öngörülen amaçları gerçekleştirmenin Oda ve Birlik görevleri arasında olması, aynı Kanunun 14 ve 29 uncu maddelerinde Oda ve birlik disiplin Kurullarının görevleri ile ilgili bulunması ve dava konusu yönetmeliğin 2 nci maddesi dikkate alındığında ayrıca bu yönetmeliğin odalara kayıtlı olsun veya olmasın yasaları gereğince dişhekimliği mesleğine mensup olanların tümünü kapsamaması karşısında; anılan yönetmeliğin Resmi gazetede yayımlanması gereken nitelikte bir yönetmelik olduğu hususu açıklığa kavuşmaktadır.

Bu durumda, 3011 sayılı Kanun uyarınca Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulması gereken Disiplin Yönetmeliğinin, bu koşul yerine getirilmeden yürürlüğe konularak uygulandığı; bu haliyle de ağır biçimde sakatlığı taşıması nedeniyle hukuka aykırı olduğu anlaşıldığından, davacının temyiz isteminin KABÜLÜNE, Danıştay Sekizinci Dairesince verilen 5.11.1990 günlü K:1989/870, K:1990/1253 sayılı kararın 2577 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin 1 inci bendi hükmü uyarınca BOZULMASINA 6.3.1992 günü oybirliği ile karar verildi.

Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu

Başkanvekili
Salim Özkan

5.Daire Başkanı
Nuri Alan

6.Daire Başkanı
Füruzan İkinçioğulları

10.Daire Başkanı
Galip Tanrıöver

6.Daire Üyesi
Mahmut Polat

6.Daire Üyesi
Salim Tansuk

10.Daire Üyesi
Erol Dündar

5.Daire Üyesi
Ahmet Şükrü Özeren

6.Daire Üyesi
Yaşar Salim Asmaz

5.Daire Üyesi
Sabri Coşkun

5.Daire Üyesi
Nursel Aymakoğlu

6.Daire Üyesi
Ender Çetinkaya

10.Daire Üyesi
Aysel Pekiner

10.Daire Üyesi
Burhan Öç

6.Daire Üyesi
Acar Oltulu